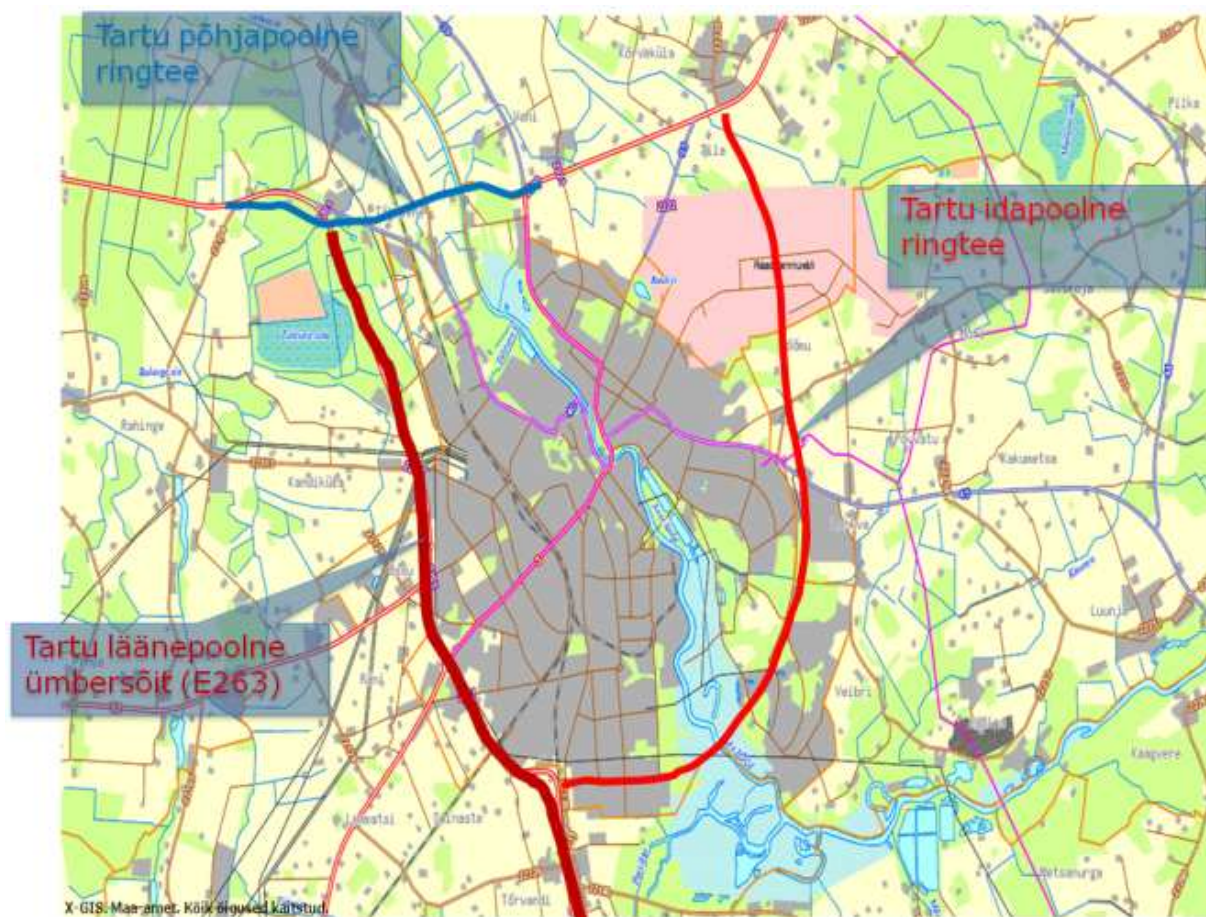

Tartu linna ümbritsevate ümbersõiduteede rajamise järgselt suuremõdulise ja/või raskekaalulise veose vedamise piirangute analüüs ja juurdepääsukaardi koostamine

Töö koostaja:

Tartu Linnavalitsus

linnaplaneerimise ja maakorralduse osakond

inseneriteenistus

Mati Raamat

Hele Luigujõe

Peep Margus

Töö koostamist toetas Euroopa Liit

Tartu 2013

Töö eesmärk

Töö eesmärgiks on Tartu linna ringistava ringteevõrgu rajamise järgselt suuremõdulise ja/või raskekaalulise veose ning pukseeritava seadme (**edaspidi eriveose**) vedu teostatavale sõidukile Tartu linna kõikidesse linnaosadesse juurdepääsu tagamise kontrollimine.

Töös analüüsiti kavandatud (detailplaneeringu, eelprojekti või tööprojekti staadiumis olevaid) töid.

Töös kasutatud materjalid pärinevad Maanteeameti ja Tartu linna kodulehtedelt.

Seadusandlus:

Suuremõõtmeliste ja/või raskekaalulise autoveo eeskiri on kehtestatud Teede- ja Sideministri määrusega 21.05.2001 nr 51.

Eriveoste teostamiseks lubade väljastamine

Eriveose teostamise loa väljastab Tartu linna haldusalal Tartu Linnavalitsuse linnamajanduse osakond. Linnamajanduse osakonnas on eriveose loa menetlejaks liikluskorraldusteenistus.

Linnamajanduse osakonnalt pärineva informatsiooni kohaselt on Tartu linnas eriveose teostamiseks väljastatud lube aastate lõikes alljärgnevalt:

2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
153 tk	140 tk	222 tk	252 tk	412 tk	301 tk	156 tk	124 tk	138 tk	156 tk

Linnamajanduse osakonna liikluskorraldusteenistuse andmetel jagunevad eriveosed ¼ osas kõrguse, ¼ osas laiuse, ¼ osas pikkuse ja ¼ osas kaalugabariiti ületavateks eriveosteks.

Tartu linna ümbritseva ringtee rajamiseks koostatud tööd

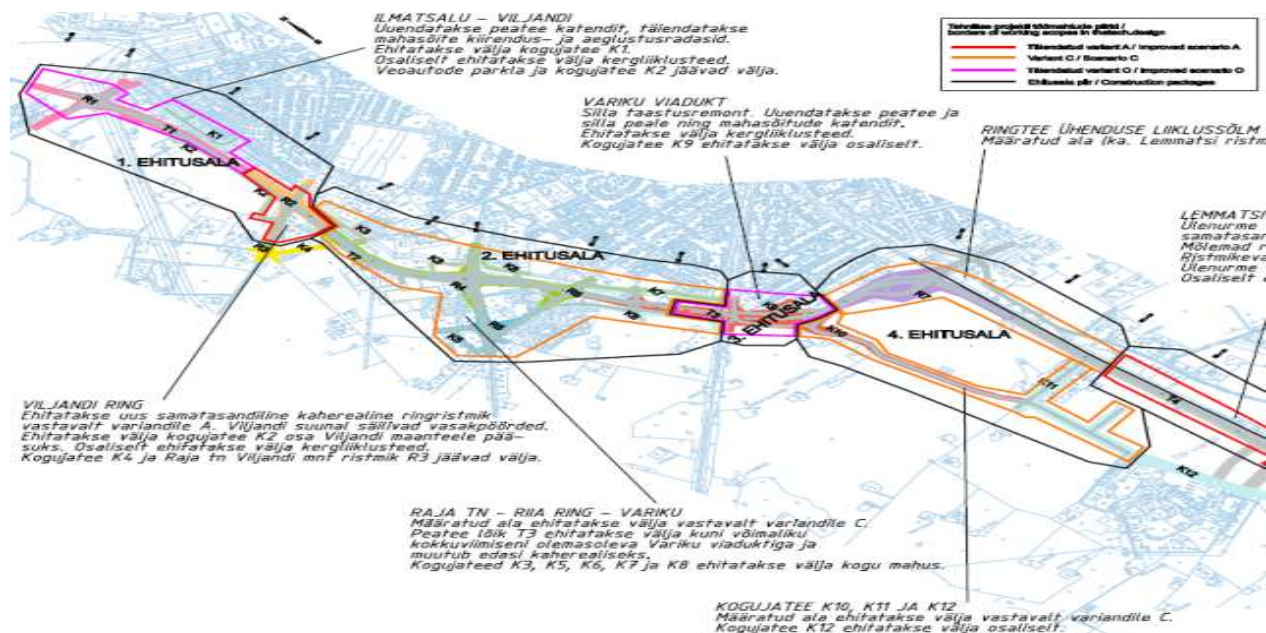
Tartu linna ümbritseva ringtee rajamiseks on koostatud Maanteeameti ja Tartu Linnavalitsuse tellimisel järgmised tööd:

Tartu läänepoolne ümbersõit

Tartu läänepoolne ümbersõit (E263) (Kandiküla - Uhti) kulgeb mööda olemasoleva Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa trassi (182,6-194,2 km) ning see on jaotatud kuueks lõiguks (vt ehitusalade kaarti), mille järjekorra määravad ära teekatte seisukord, ristmike läbilaskevõime ja liiklusohutus.

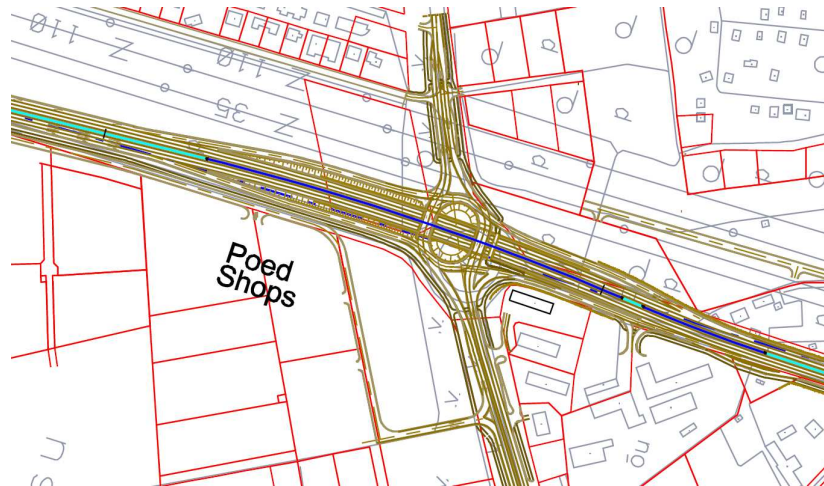
12 kilomeetri pikkune ümbersõidutrass on osa E263 Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa maanteest, asetsedes Tartu edelaosas. Praegu olemasolev Tartu ümbersõit on lai kaherealine tee, millel on palju ühetasandilisi ristmikke, ristumisi ja pealesõite, mis tekitavad liiklusvoogude häireid põhiteel. Läänepoolse ümbersõidu eesmärk on parandada Tartu ümbersõiduteel transiitliikluse läbivust Tallinna-Luhamaa suunal ning tagada kohaliku liikluse sujuvus, sh läbilaskevõime paranemine, võrgustiku ligipääsetavuse suurendamine ning liiklusohutuse parandamine.

Rekonstrueerimise tulemusena on Tartu läänepoolne ümbersõit kavas täies ulatuses lahendada neljarajalise maanteena, mis jääb teenindama nii kohalikkude kui transiitliiklust. Enamik ristumisi teedega ja raudteega on kavas viia eritasandilisteks (samatasandiliseks jäävad vaid Ilmatsalu ja Uhti ristmikud). Trassile rajatakse kokku kümme eritasandilist ristmikut, kaheksa maanteesilda, seitse tunnelit, kuus jalakäijate tunnelit ning lisaks ehitatakse 25 km ulatuses jalg- ja jalgrattateid.

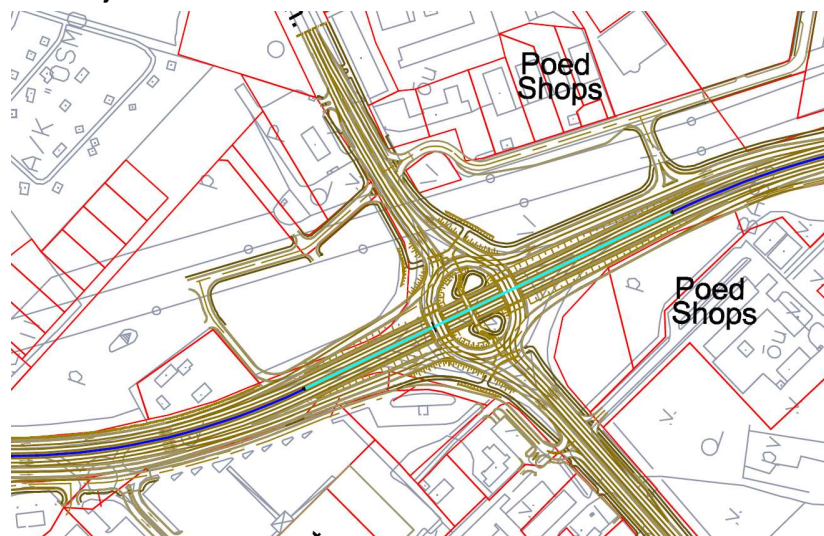

Tartu läänepoolse ümbersõidu eelprojekt käsitleb mitmeid uusi rajatavaid viadukte, sildasid ja tunneleid:

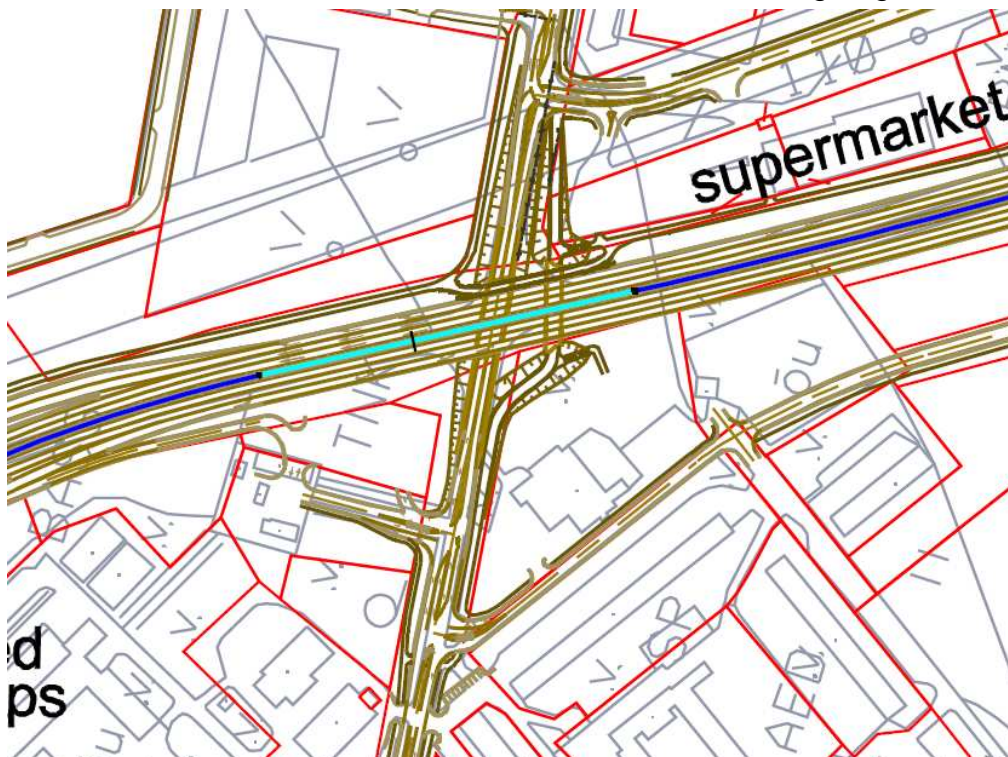
- ❖ Viljandi mnt viadukt on eelprojektis lahendatud eritasandilise ristmikuna, kus Ringtee kulgeb murdjoonena süvendis ning Ringtee kohale rajatakse Viljandi mnt ringristmik. Ristmiku geomeetria tõttu tuleb kõrgusgabriiti ületava eriveose transportimisel piki Ringteed sõita aeglustus- ja kiirendusradadel ning läbida ringristmik. Kõrgusgabriidi takistusi Viljandi mnt ja Ringteelt Tartu linna sisnemiseks ei ole. Ristmikult Tartu linna sisenedes on võimalik teenindada Veeriku tööstuse, Veeriku ja Maarjamõisa linnaosi.

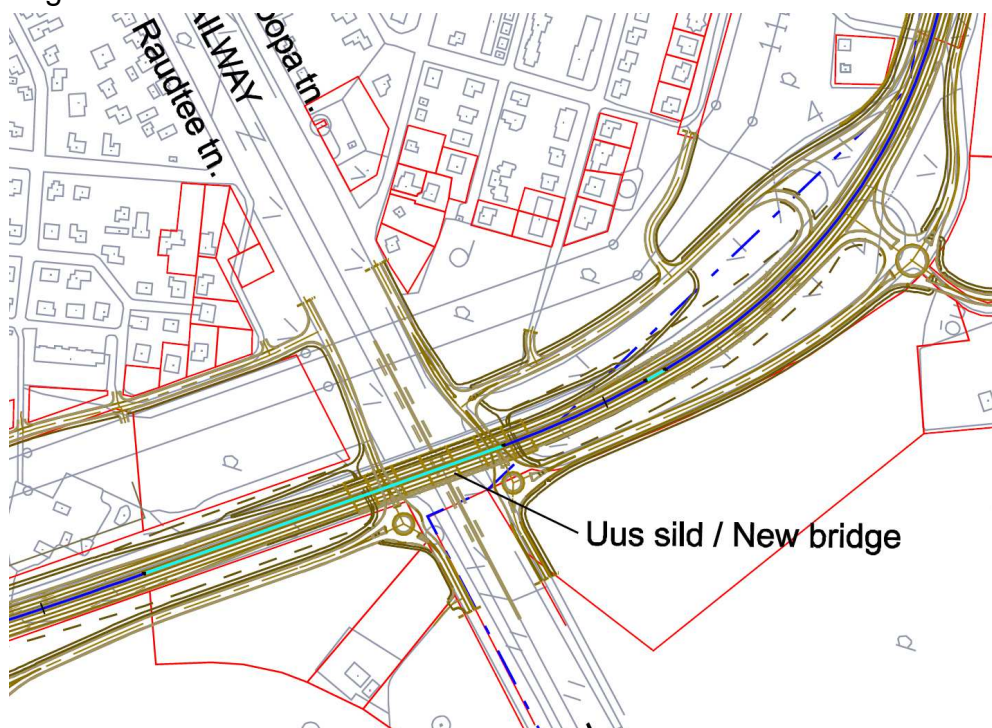
- ❖ Riia tn viadukt on eelprojektis lahendatud eritasandilise ristmikuna, kus Ringtee kulgeb murdjoonena süvendis ning Ringtee kohale rajatakse Viljandi mnt ringristmik. Ristmiku kuju tõttu tuleb kõrgusgabriiti ületava eriveose transportimise piki Ringteed sõita aeglustus- ja kiirendusradadel ning läbida ringristmik. Kõrgusgabriidi takistusi Riia tänavalt ja Ringteelt Tartu linna sisnemiseks ei ole. Ristmikult Tartu linna sisenedes on võimalik teenindada Maarjamõisa ja Tammelinna linnaosi.

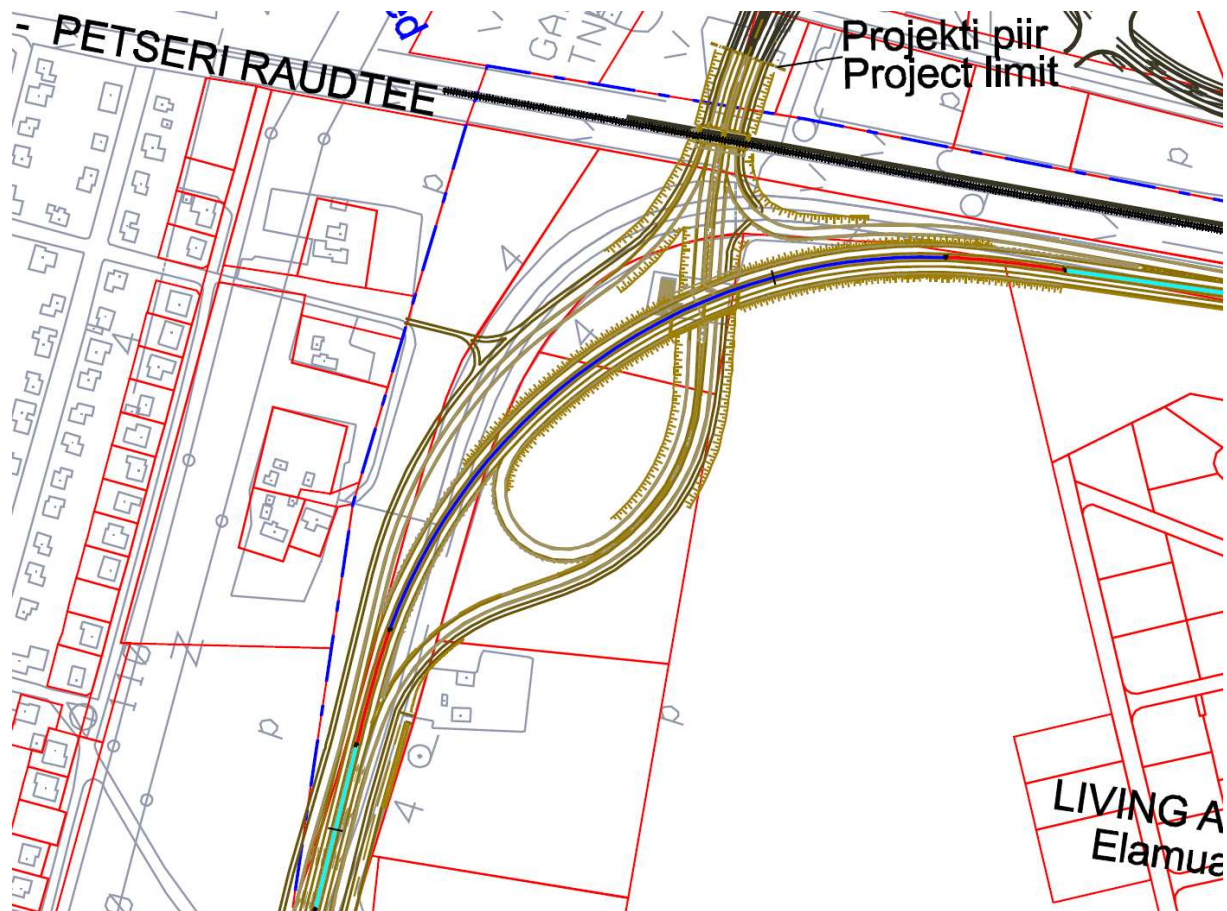
- ❖ Aardla tn riste. Aardla tänav on lahendatud ristumisel Ringteega tunnelina.

- ❖ Tartu – Valga raudtee sillalt Luhamaa suuna mahasõidu kaudu on võimalik kõrgusgabriiti ületavaid eriveoseid vedada Variku linnaossa. Sama mahasõitu kasutades on võimalik kõrgusgabriiti ületavaid eriveoseid vedada Ringteele Tallinna suunas.

- ❖ Tartu – Petseri raudteega ristumine lahendatakse tunnelina. Tunneli kõrgusgabariidiks on 5m.

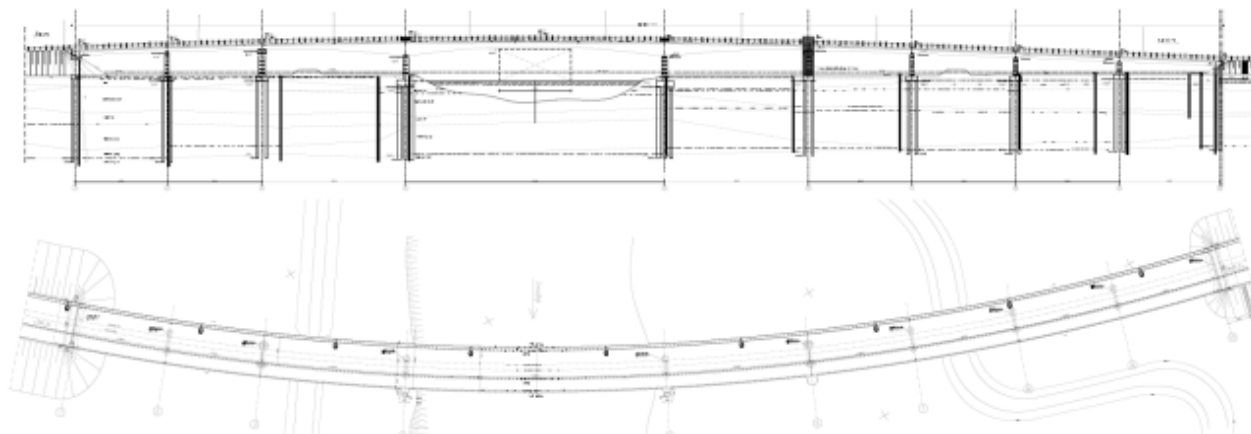
Tartu idapoolne ringtee

Tartu linna idapoolne ringtee on umbes 11,8 kilomeetri pikkune magistraaltänav, mis tulevikus ühendab omavahel Tallinn-Tartu-Luhamaa maanteed ja Jõhvi-Tartu-Valga maanteed. Idaringtee eesmärk on suunata suurem osa transiitliiklusest Tartu kesklinnast mööda, millega väheneb kesklinna liikluskoormus. Linlastele on oluline, et märgatavalt lüheneb Annelinna piirkonna ja Ropka tööstuspiirkonna vaheline teekond.

Aastatel 2012–2015 rajatav umbes 5 kilomeetri pikkune Idaringtee lõik on selle ringtee esimesed kaks ehitusala, mis viib selle teelõigu kasutajad Võru ja Ringtee tänava ristmikult (Postimaja juurest) Lammi tänavale.

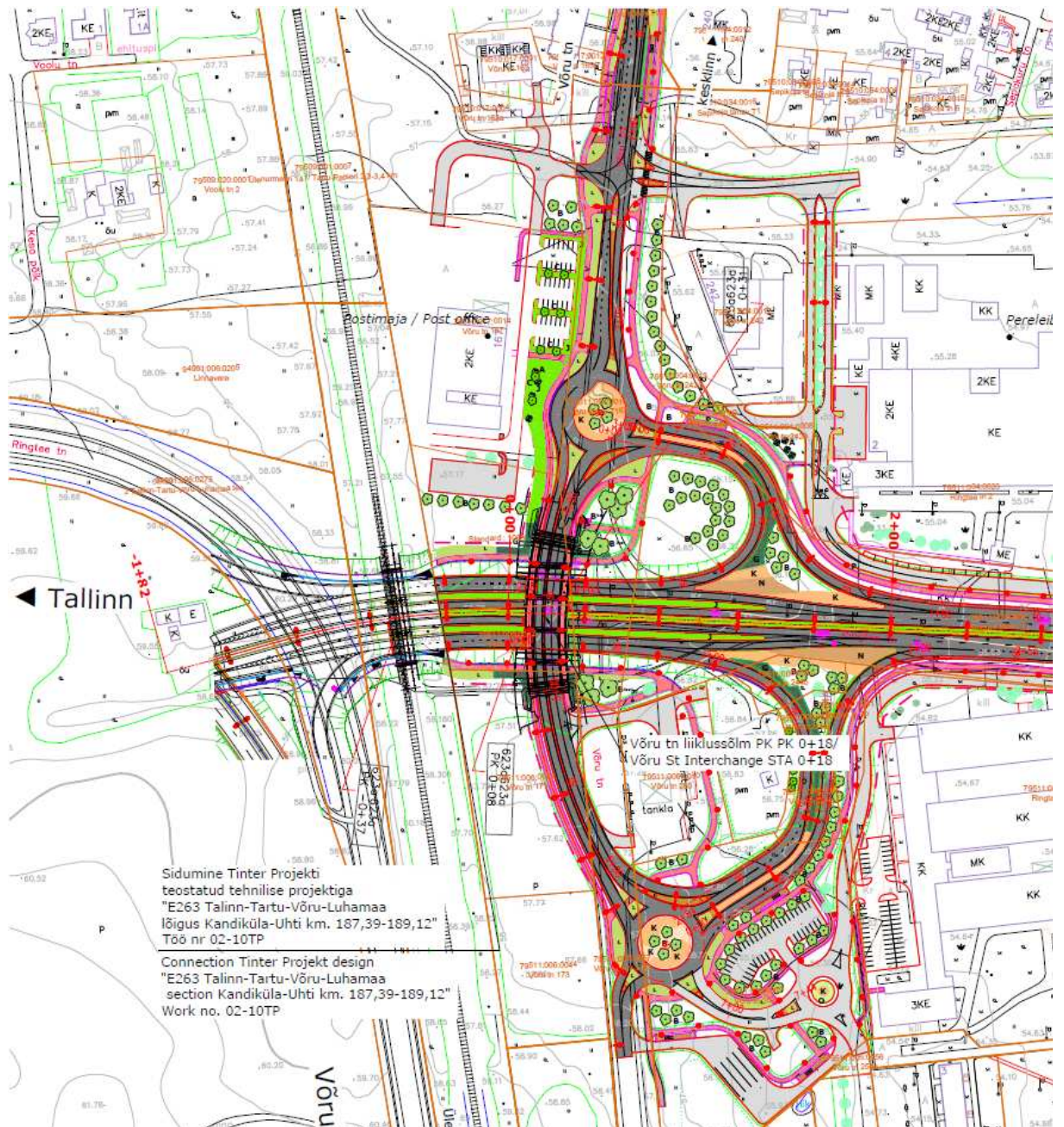
1. ehitusala on valdavalt rekonstrueeritav Ringtee tänav Postmaja juurest kuni Tartu vanglani. Ehitusala 2,1 kilomeetrise lõigul ehitatakse välja Võru tänava eritasandiline liiklussõlm vastavalt AS Ramboll Eesti poolt koostatud eelprojektile. Erinevalt eelprojekti lahendustele, kus Jalaka tänava ületamine Ringtee tänavast oli lahendatud ristena ja Tähe tänava jonele oli kavandatud jalakäijate sild, lahendatakse Jalaka - Ringtee ja Tähe – Ringtee tänavate ristmikud foorjuhitud ristmikena. Ringtee – Turu tänava ristmik on AS Ramboll Eesti eelprojektis kavandatud eritasandilise ristmikuna, mis praegu rajatakse samatasandilise ringristmikuna.

2. ehitusala on täiesti uus tänav, mis algab Turu tänava ääres paikneva vangla juurest ja kulgeb üle Emajõe ja lhaste luha kuni Lammi tänavani. Sellesse 2,9 kilomeetri pikkusesse ehitusalasse kuulub ka üle Emajõe kulgeva 400 meetri pikkuse ja 44 meetrise absoluutkõrgusega silla ehitamine Ropka-lhaste luhale, mis hakkab ühendama Ropka tööstuspiirkonda ja Annelinna. Sillale rajatakse ka nelja meetri laiune jalgratta- ja jalgtee.

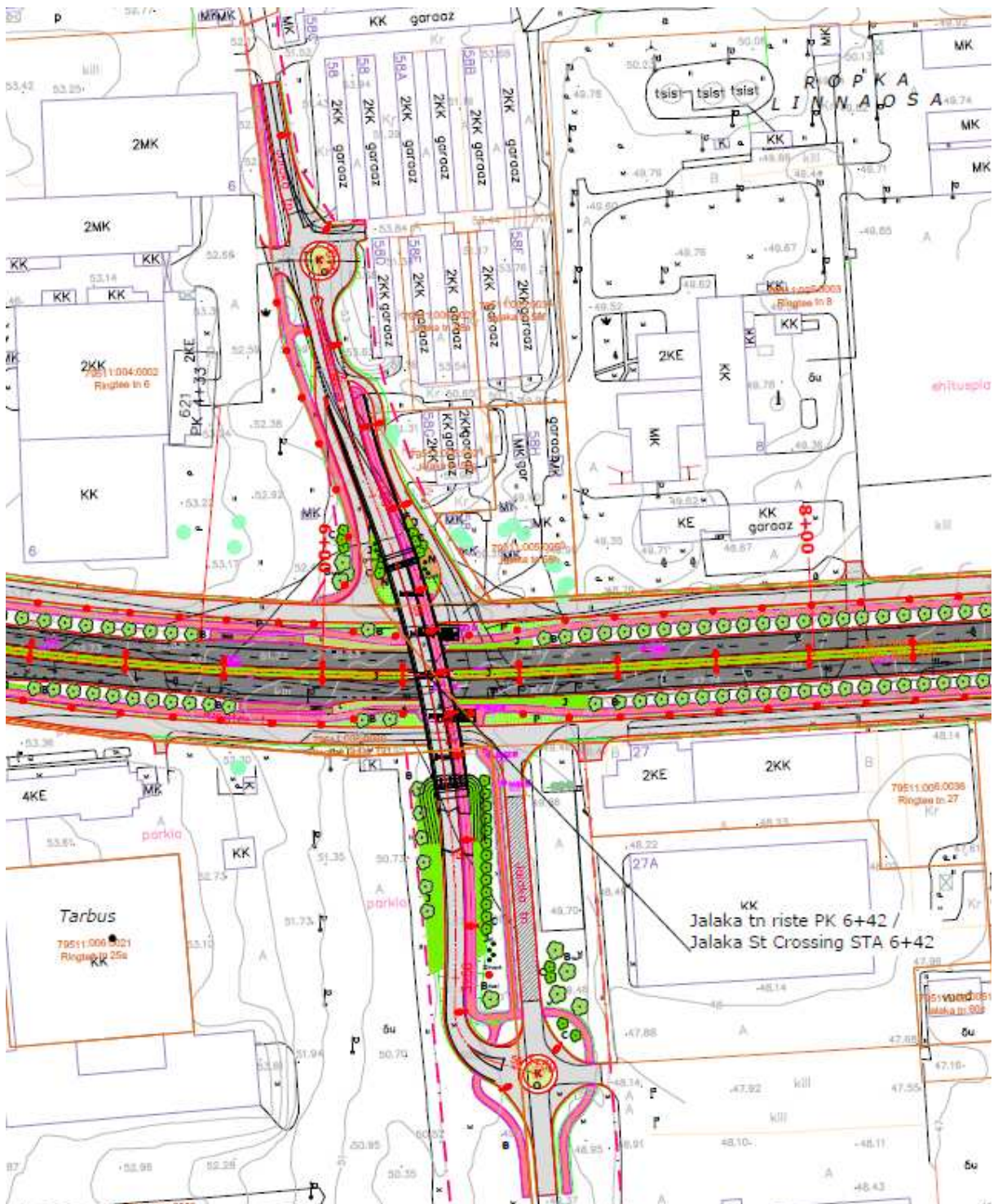

Tartu idapoolse ringtee eelprojekt käsitleb mitmeid uusi rajatavaid viadukke, sildasid ja tunnelid:

- ❖ Võru tn viadukti kaudu on kõrgusgabariiti ületavaid eriveoseid võimalik vedada Ropka tööstusrajooni, Ropka, Karlova, Vaksali ja Kesklinna linnaosadesse.

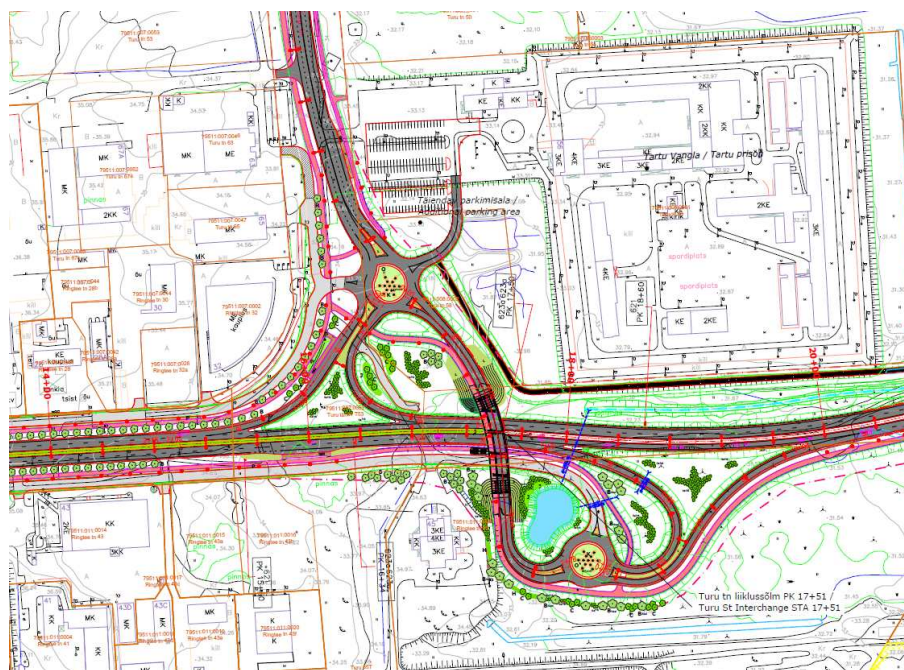
- ❖ Jalaka tn riste on mõeldud Ropka tööstusrajoonis paiknevate ettevõtete teenindamiseks ja Ringteele juurdepääsu tagamiseks.

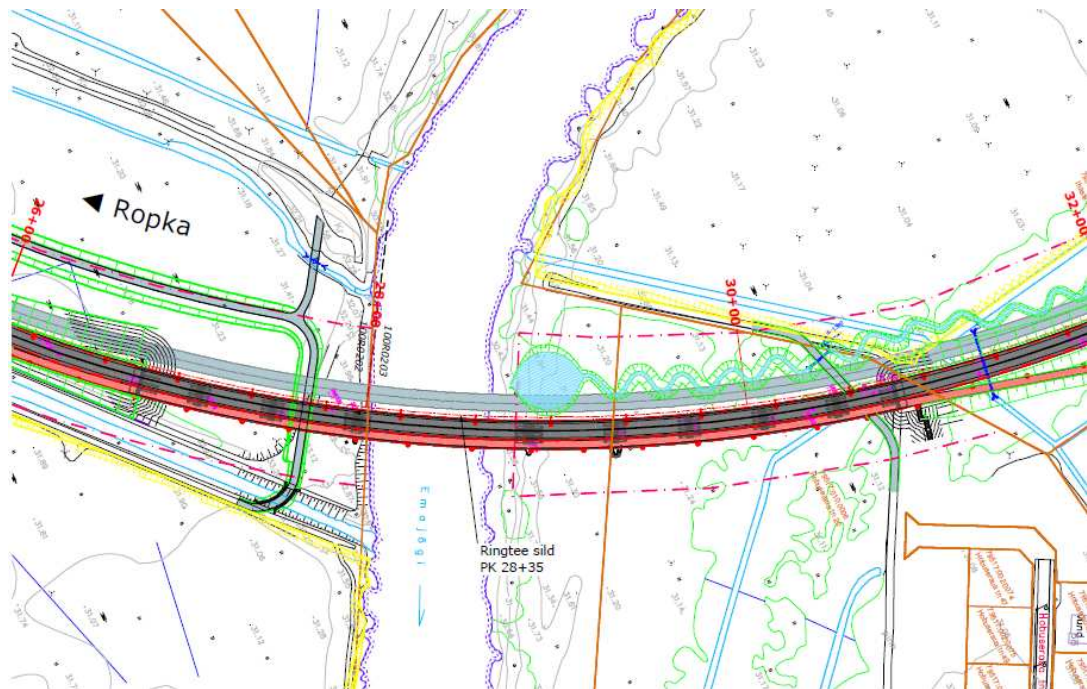
- ❖ Tähe tn kergliiklustee sild on kavandatud kergliiklejatele Tähe tänava joonel Ringtee ületamiseks.

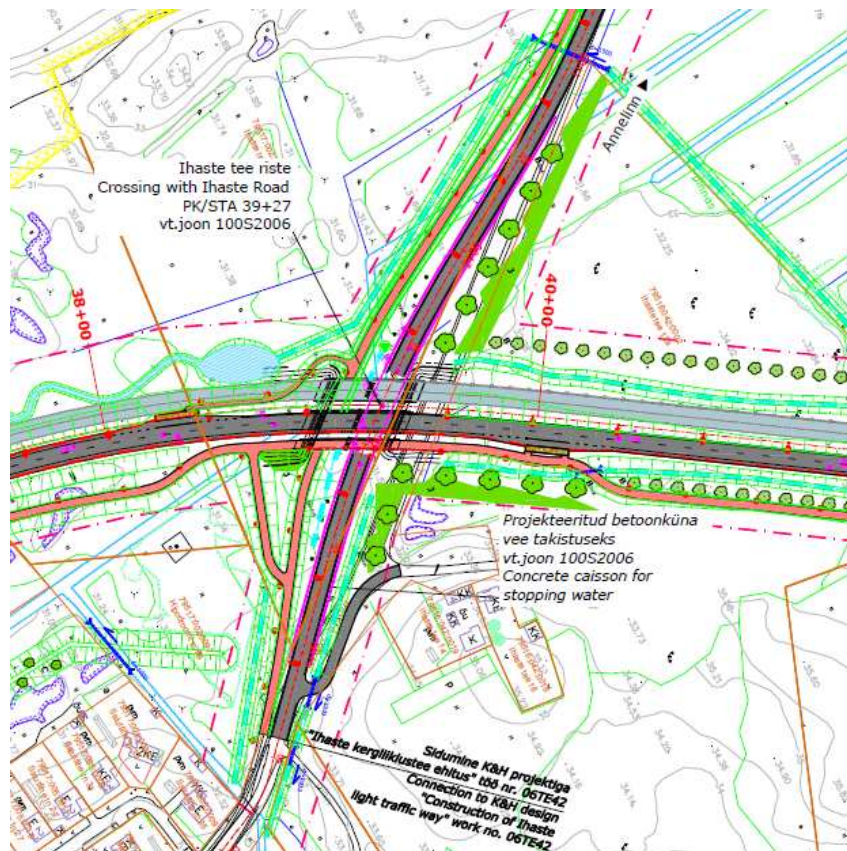
- ❖ Turu tn viadukti kaudu on võimalik kõrgusgabriiti ületavaid eriveoseid vedada Kesklinna, Karlova, Ropka ja Ropka tööstusrajooni linnaosadest üle Emajõe Annelinna suunas.

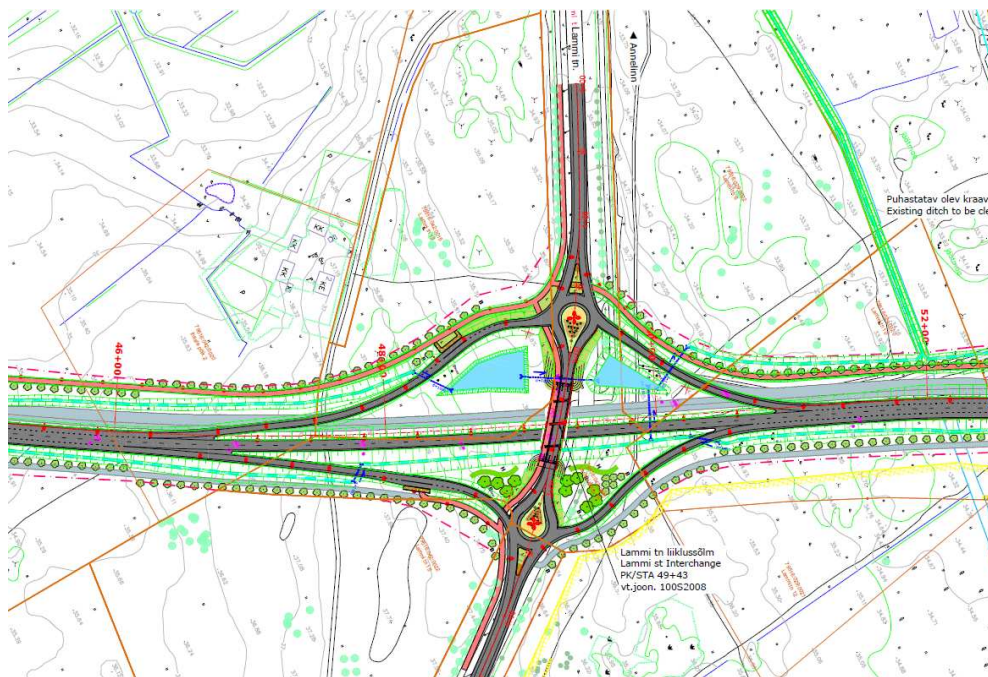
- ❖ Emajõe silla laevatava ava kõrgusgabiidiks on 44,0 absoluutkõrgust.

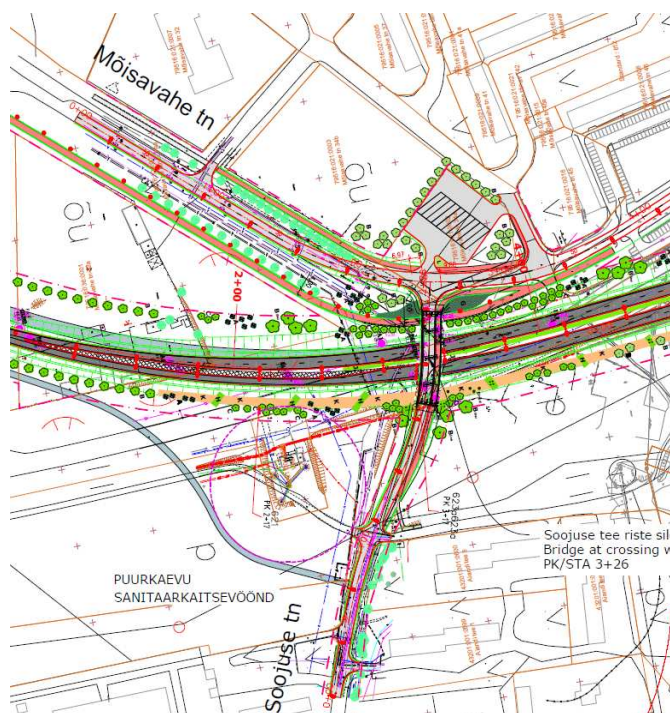
- ❖ Ihaste tee ja Ringtee ristumine on lahendatud ristena, kus Ringtee ületab Ihaste teed.

- ❖ Lammi tn viadukt on AS Ramboll Eesti eelprojektis lahendatud eritasandilise ristmikuna, kus Ringtee kulgeb murdjoonena süvendis ning Ringtee kohale rajatakse Lammi tee väljavenitatud tilkadekujuline ringristmik. Ristmiku kuju tõttu tuleb kõrgusgabariiti ületava eriveose transportimisel piki Ringteed sõita aeglustus- ja kiirendusradadel ning läbida ringristmik. Kõrgusgabariidi takistusi Annelinna ja Ihaste linnaosade vahelisel liiklemisel ei ole.

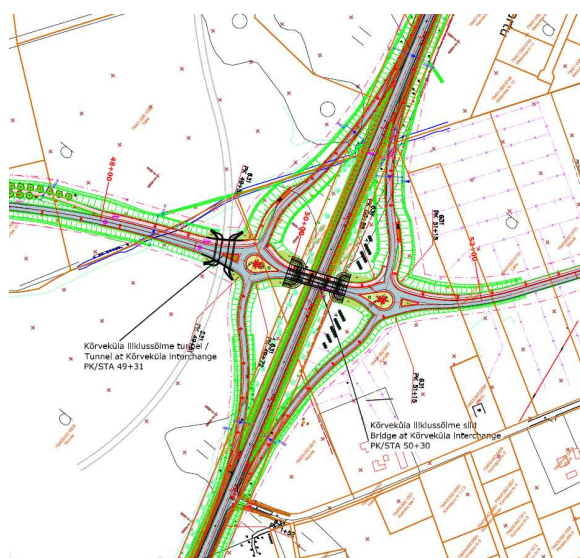
- ❖ Mõisavahe tn ja Ringtee ristumine on lahendatud ristena, kus Mõisavahe tn ületab Ringteed.

- ❖ Räpina mnt viadukt on AS Ramboll Eesti poolt koostatud eelprojektis lahendatud eritasandilise ristmikuna, kus Ringtee kulgeb murdjoonena süvendis ning Ringtee kohale rajatakse Räpina mnt viadukt. Ristmiku geomeetria tõttu ei ole kõrgusgabariiti ületavat eriveost võimalik mööda Ringteed transportida, vaid tuleb Räpina mnt-le maha sõita ning suunduda Räpina või Tartu kesklinna suunas. Kõrgusgabariidi takistusi Räpina suunast Tartu linna sisenemiseks ei ole. Tartu linna sisenedes on võimalik teenindada Annelinna, Ihaste, Jaamamõisa ja Ülejõe linnaosi.

- ❖ Kõrveküla liiklussõlm on AS Ramboll Eesti eelprojektis lahendatud eritasandilise ristmikuna, kus Jõhvi–Tartu–Valga maantee kulgeb murdjoonena süvendis ning maantee kohale rajatakse Kõrveküla väljavenitatud tilkadekujuline ringristmik. Ristmiku kuju tõttu tuleb kõrgusgabariiti ületava eriveose transportimisel piki maanteed sõita aeglustus- ja kiirendusradadel ning läbida ringristmik.

Tartu põhjapoolne ringtee

Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa põhimaantee (E263) ja Jõhvi-Tartu-Valga põhimaantee vahelise lõigu rajamine Tartu linnast põhja poole tuleneb vajadusest leevendada Tartu kesklinna läbivaid liiklusvooge ja sellest tulenevaid mõjusid (liiklusummikud, kasvavast liikluskoormusest tulenev õnnetuste toimumise suurenemine, müra ja õhusaaste), vähendada sõiduaega ja suurendada liiklussujuvust.

Planeeritav ühenduskoridor paikneb Tähtvere ja Tartu valdade territooriumil. Põhjapoolne ringtee algab Jõhvi-Tartu-Valga maanteelt 129,39 km-lt ja lõpeb Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa maantee 179 km-l Tiksoja ristmiku piirkonnas.

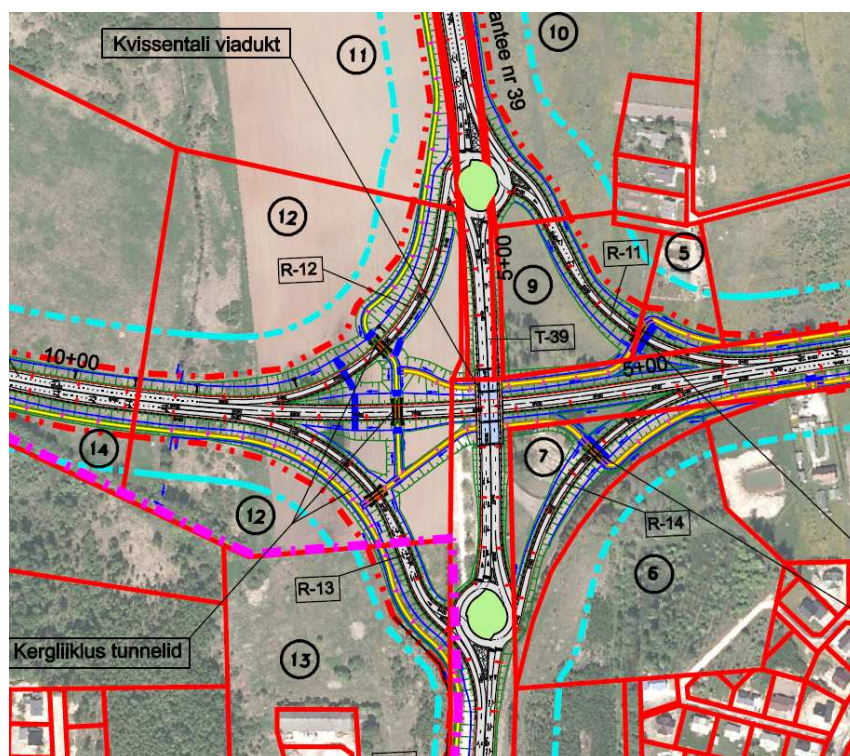
Ümbersõidutee ristumised riigimaanteedega, Tapa-Tartu raudteega ja Emajõega on lahendatud eritasapindades. Ümbersõidutrassile on kavandatud kolm ühendust olemasolevasse teedevõrku:

- Kvissentali - ristumine Tartu-Jõgeva-Aravete tugimaanteeaga nr. 39;
- Vorbuse - ristumine Tartu-Tiksoja tugimaanteeaga nr. 40 ja Vorbuse-Kardla kõrvalmaanteeaga nr. 221023;
- Tiksoja - ristumine Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa põhimaanteeaga nr. 2.

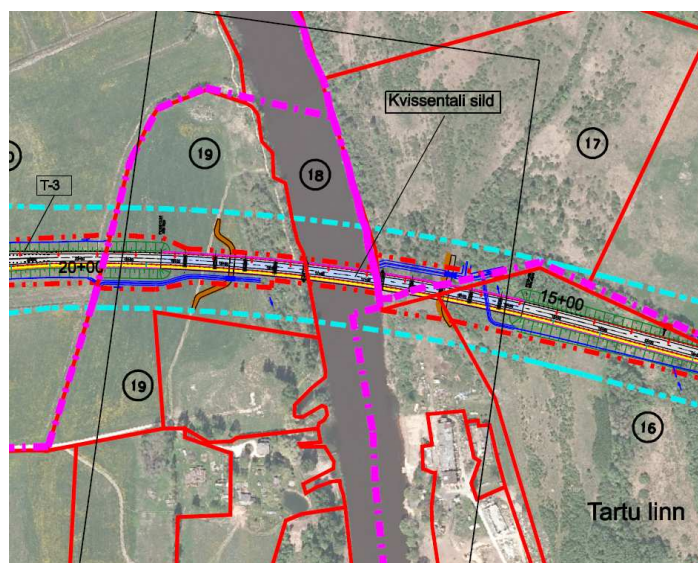

Tartu põhjapoolse ringtee eelprojekt käsitleb mitmeid uusi rajatavaid viadukte, sildasid ja tunneleid:

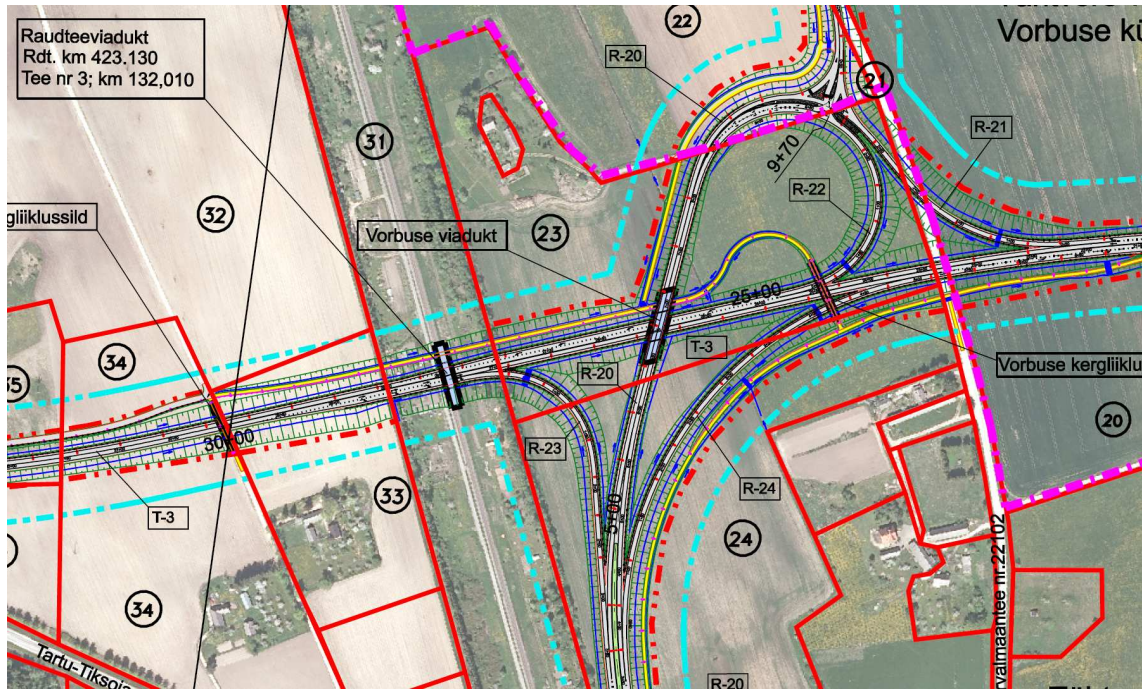
- ❖ Kvissentali viadukt on lahendatud nii, et Tartu–Jõgeva–Aravete tugimaantee ületab Jõhvi–Tartu–Valga maanteed. Kõrgusgabriiti ületava eriveose transportimisel on võimalik siseneda Tartu linna kõikidest suundadest ja eriveostega on võimalik teenindada Raadi - Kruusamäe, Tähtvere, Supilinna, Kesklinna ja Vaksali linnaosasisid.

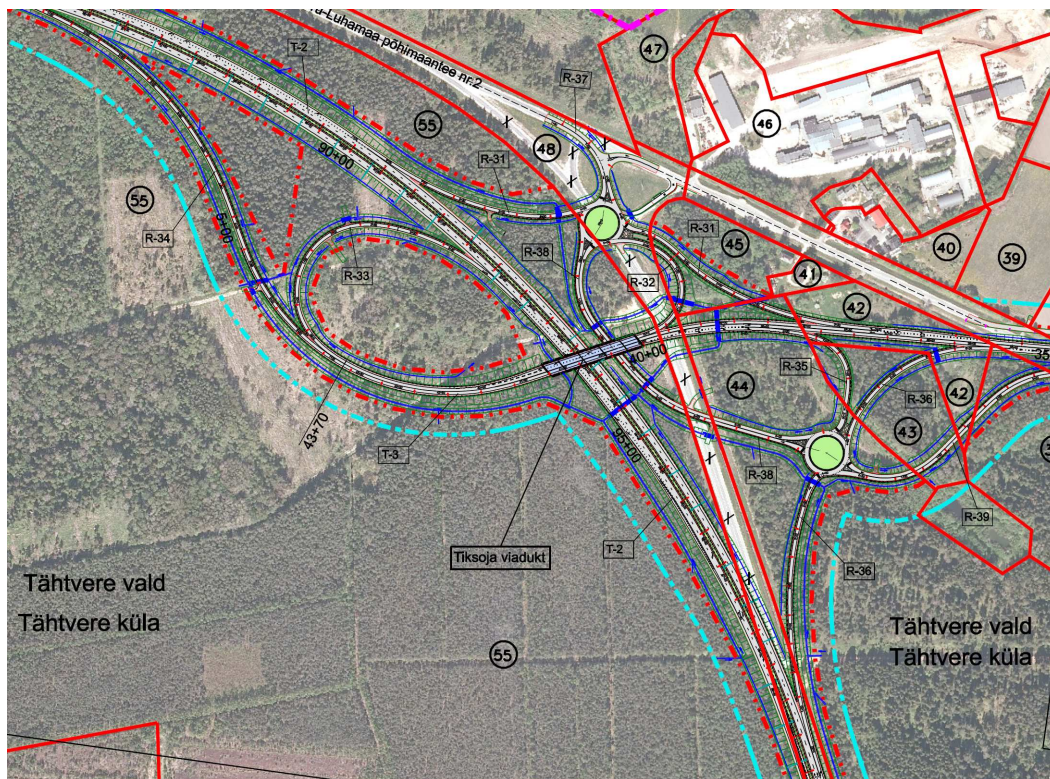
- ❖ Emajõe silla laevatatava ava kõrgusgabriidiks on 37,76 absoluutkõrgust.

- ❖ Vorbuse kergliiklussilla, Vorbuse viadukti, Raudtee viadukti ja Tiksoja kergliiklussillaga ristumisel on Ringtee murdjoonena süvendis.

- ❖ Tiksoja viaduktil on Ringtee ristumine Tallinn–Tartu–Võru–Luhamaa maanteega nii, et Ringtee ületab maanteed.

Kokkuvõte

Tartu linna läbiva transpordi vähendamiseks on kavandatud rajada kolm ringteelõiku: Tartu linna läänepoolne ümbersõit, Tartu linna idapoolne ringtee ja Tartu linna põhjapoolne ringtee. Nende kolme ringteelõigu rajamise järgselt on Tartu linn piiratud ringteega, mida saab kasutada nii transiitliikluse Tartu linnast välja suunamiseks kui ka linnaosade vahelise liikluse rahuldamiseks.

Kavandatud liiklussõlmed tagavad liiklejate turvalisuse ja vähendavad riski sattuda liiklusõnnetustesse.

Eritasandiliste ristmike suuremaks puuduseks on asjaolu, et paratamatult kehtestatakse viaduktide ning sildade rajamisega piirangud kõrgusgabariiti ületava eriveose liikumiseks teel. Ristmike lahenduste väljatöötamisele peab lähenema komplekselt kõigi ringteel olevate ristmike geomeetriat arvestades.

Rajatav ringtee ei võimalda näiteks kõrgusgabariiti ületava eriveosega liigelda Jõhvi–Tartu–Valga mnt ja Tallinn–Tartu–Võru–Luhamaa mnt vahel ei Tartu linna põhjapoolset ega ka Tartu linna idapoolset ringteelõiku kasutades. Samuti ei saa kõrgusgabariiti ületava eriveosega sõita Turu tänavalt mööda Tartu linna idapoolset ringteed (Ropka tööstusrajooni linnaosast) Tallinn–Tartu–Võru–Luhamaa maanteele.

Käesoleval hetkel on rahastamise leidnud Tartu linna läänepoolsest ümbersõidust 4. ehitusala ja Tartu linna idapoolsest ringteest 1. ja 2. ehitusala.

Ettepanekud.

Et tagada Jõhvi–Tartu–Valga mnt ja Tallinn–Tartu–Võru–Luhamaa maanteede ühendamise nii, et võimalik oleks ka kõrgusgabariiti ületava eriveose transportimine, tuleks muuta kavandatud Vorbuse kergliiklussilla, Vorbuse viadukti, Raudtee viadukti ja Tiksoja kergliiklussilla geomeetriat selliselt, et ringteel oleks tagatud kõrgusgabariit 6m.

Et tagada kõrgusgabariiti ületava eriveose transportimine Tallinn–Tartu–Võru–Luhamaa maanteel, tuleks muuta Tiksoja viadukti geomeetriat selliselt, et maantee ületaks Ringteed.